
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 142, februari 2017

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het *“woord van de gerechtigheid”* staat in contrast tot *“de eerste beginselen van de uitspraken van God”* (Hebr. 5:12). Het *“woord van de gerechtigheid”* duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de *“vaste spijs”* (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om *“het einddoel van het geloof”* (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
 e-mail: roel@velemaweb.nl
 weblog: <http://velemaweb.nl>
 Facebook: <https://www.facebook.com/roel.velema.5>

Hooglied

Decor 1

(Hooglied 1:2-2:7)

In de Harem van Koning Salomo

Het Hooglied leest als een toneelstuk in de vorm van een poëtisch lied, inclusief een koor. In het eerste decor worden we vertrouwd gemaakt met de plaats waar het verhaal zich afspeelt, namelijk in de harem van koning Salomo. De beginlocatie is niet Jeruzalem, maar het landelijk gebied waar de Sulamitische vandaan komt. Pas later, in het derde decor, zal de stoet met de koninklijke tent en de harem van Salomo naar Jeruzalem trekken. Het toneel begint echter in de harem van de koning waar ook andere meisjes (dochters van Jeruzalem) aanwezig zijn.

Wie in welke verzen spreekt, is als volgt:

Dochters van Jeruzalem (koor)	Hooglied 1:2-4
Sulamitische	Hooglied 1:5-7
Dochters van Jeruzalem (koor)	Hooglied 1:8
Hofdame (verzorgster)	Hooglied 1:9-12
Sulamitische	Hooglied 1:13-14
Hofdame (verzorgster)	Hooglied 1:15
Sulamitische	Hooglied 1:16-2:1
Hofdame (verzorgster)	Hooglied 2:2
Sulamitische	Hooglied 2:3-7

Dochters van Jeruzalem (koor):

“Hij kusse mij met de kussen van zijn mond!

Want kostelijker dan wijn is uw liefde,

heerlijk van geur zijn uw oliën,

als uitgegoten olie is uw naam.

Daarom hebben de jonge meisjes u lief.

Trek mij achter u mee,

laten wij ons spoeden.

De Koning voerde mij naar zijn vertrekken,

laten wij juichen en ons in u verheugen,

uw liefde prijzen boven de wijn!

Met recht heeft men u lief!” (Hooglied 1:2-4).

De hoofdpersoon in Hooglied is een huwbaar meisje die in Hooglied 6:13 een Sulamitische wordt genoemd. Haar dorp, **Sulam**, ligt in het noordoosten van Israël in de vlakte van Jizreël bij de berg Tabor. In vroegere tijden was het dorp bekend als Shunama en Shunem. Tegenwoordig is het een Arabisch dorp met ongeveer 2500 inwoners.

Het feit dat zij uit Sulam kwam, bevestigt dat Hooglied, het beste lied dat Salomo ooit heeft geschreven, een historische achtergrond heeft.

De wijze waarop een Bijbelboek begint, bepaalt het thema van het Bijbelboek. Zo begint het boek Genesis met “in het begin” en alles wat dat Bijbelboek beschrijft, is ‘het begin’ van wat verder in de Bijbel wordt uitgewerkt.

Het Hooglied begint met “*Hij kusse mij met de kussen van zijn mond*”. Hooglied is een lied dat diep geestelijke lessen bevat die ingebed zijn in de lichamelijke liefde tussen man en vrouw. Dit laat zien dat lichamelijke liefde door God is geschonken. In de seksualiteit zijn man en vrouw lichamelijk één, de lichamelijke eenheid van twee personen; twee als één. Een sleutelwoord van Hooglied is daarom “liefdesgemeenschap”, of zoals Jeremia zegt: “*de genegenheid van uw jeugd, de liefde van uw bruidstijd.*” Israël kende deze genegenheid in de dagen van haar jeugd, toen zij optrok uit Egypte (Hosea 2:15), en zij zal die genegenheid in de toekomst opnieuw tonen.

Hooglied begint als een toneelstuk met een koorzang van de dochters van Jeruzalem (Hooglied 1:2-4), dat zijn de huwbare meisjes in de harem. Het koor is eenparig in verlangen en daarom is het niet aannemelijk dat de Sulamitische hier aan het woord is.

De meisjes spreken een ieder voor zich en toch voor allen. Al deze meisjes verlangen naar de koning. Ze willen achter hem aan rennen en komen in zijn vertrekken. Ze verlangen naar hem. De beurtzang in deze eerste verzen geeft daarom geen aanwijzing dat hier twee geliefden aan het woord zijn.

Hiermee wordt een toon gezet, want nu komt de Sulamitische aan het woord en blijkt dat zij een andere liefde heeft, namelijk haar herder.

Sulamitische:

*“Donker van huid ben ik, doch bekoorlijk, dochters van Jeruzalem,
als de tenten van Kedar, de gordijnen van Salomo.
Let er niet op, dat mijn huid donker is,
dat de zon mij verbrand heeft.
De zonen van mijn moeder waren hard jegens mij
en stelden mij aan tot bewaakster der wijngaarden;
mijn eigen wijngaard heb ik niet bewaakt” (Hooglied 1:5,6).*

Salomo was waarschijnlijk naar haar woonplaats gekomen voor de inspectie van zijn wijngaarden. Toen hij haar zag, was hij verrukt over haar schoonheid en wilde haar voor zichzelf hebben. Hij liet haar daarom opnemen in zijn harem. Zij had echter geen liefde voor de koning, want haar hart lag bij haar herder. Ze stelt zich voor als een meisje dat in de vrije natuur is opgegroeid en daar nu leeft en liefde heeft voor een herder van kleinvee. Ze heeft een moeder, een zuster en broers. Over haar vader spreekt het Hooglied niet.

De Sulamitische heeft dit leven aanvaard en aanvaarding is belangrijk in ons geestelijk leven. Ze moest veel in de zon werken en de donkerheid van haar huid wekte mogelijk de afkeer van de aanwezige meisjes en hofdames. Haar donkere huid spreekt hier contextueel niet van zonde, maar van de inspanning van het natuurlijke leven. Ze moest hard werken voor haar broers, maar haar eigen wijngaard had ze niet bewaakt. Dit betekent, geestelijk gezien, dat zij nog aan het begin stond van haar kennis van het leven in eenheid met de Heer. (Onthoud dat Hooglied betrekking heeft op het heilige der heilige!). Ze moest de Heer nog leren kennen als haar Bewaarder en haar Behoeder van haar ziel: *“Te dien dage zal er een wijngaard zijn, die bruisende wijn voortbrengt; zingt van hem in beurtzang. Ik, de Here, zijn behoeder, zal hem aldoor drenken; opdat niets hem beschadige, zal Ik hem nacht en dag behoeden” (Jes. 27:2,3).*

Jezus verbindt het werken in de wijngaard met het koninkrijk der hemelen (Matt. 20:1). Wat onze huidige wandel in de Geest betreft, is *“het Koninkrijk Gods is binnen ulieden”* (Luc. 17:21 SV).

Het bewaken van onze eigen wijngaard is het voortdurende besef van wie wij in Christus zijn. Hij is alles in ons en daarom is Hij ook de Bewaarder van ons natuurlijke leven (Ps. 121:5). Onze Heer liet Zich nooit leiden door de nood, maar deed alleen de werken die de Vader door Hem deed. Hij stond vroeg op, nog in de nacht, om in gemeenschap met de Vader te zijn.

Jezus bewaakte altijd Zijn eigen wijngaard. Dit besef dat God onze Bewaarder is, was nog niet sterk genoeg bij de Sulamitische aanwezig en maakte, geestelijk gezien, de beproeving van Salomo op haar leven nog zwaarder.

Later zou dit besef wel aanwezig zijn wanneer de herder in verbondenheid met haar zegt: *“Mijn wijngaard, de mijne, ligt vóór mij, de duizend laat ik aan u Salomo”* (Hoogl. 8:12). Dan kent ze, geestelijk gezien, Christus als haar volheid en mag ze Salomo links laten liggen. Zover is het nu nog niet, want ze is verbrand door de zon en dat duidt op zwoegen.

“Welk voordeel heeft de mens van al zijn zwoegen, waarmee hij zich aftobt onder de zon?” (Pred. 1:3). Zwoegen kan vormend zijn voor ons geestelijk leven, want ook Paulus had een zware last te dragen dat hij zelfs aan zijn leven wanhoopte. Het doel was echter niet op zichzelf te vertrouwen, *“maar op God die de doden opwekt”* (2 Cor. 1:9). Wij leven nooit uit onszelf als ogenschijnlijk onafhankelijke personen. Wij zijn niet de initiators van ons eigen leven, maar levende instrumenten van het leven van Christus. Ook toen de Sulamitische haar wijngaard niet bewaakte, liep er niets uit de hand. God werkt alles naar de raad van Zijn wil (Ef. 1:11). De Heer gebruikte Salomo in haar geestelijke groei en als hoofdpersoon van dit grandioze Bijbelboek. God gebruikt alles in ons leven; niets gaat in de prullenbak, want, zoals gezegd, *“Hij brengt alles tot stand naar zijn wilsbesluit”* (Ef. 1:11, WV95).

Sulamitische:

*“Vertel mij toch, mijn zielsbeminde,
waar gij weidt,
waar gij op de middag de kudde laat rusten.
Want waarom zou ik zijn als een gesluisde
bij de kudden van uw makkers?”* (Hooglied 1:7).

Alle commentaren stemmen overeen dat hier de Sulamitische aan het woord is. De Sulamitische wil helemaal niet in de tent van Salomo tent zijn. Ze smeekt haar geliefde haar te mogen vertellen waar ze hem kan vinden. Ze wil weten waar haar geliefde is en ze wil naar hem terug gaan. De NBG vertaling spreekt van haar als een gesluisde, maar de NBV vertaling zegt: *“Laat me toch niet dwalend langs de kudden van je vrienden gaan”*. In de Hebreeuwse tekst is “gesluisde” een onzekere vertaling. Een letterlijke Hebreeuwse vertaling is:

“Vertel mij toch! O jij, mijn hele wezen heeft lief. Hoe kun je de kudde weiden?! Hoe kun je de kudde doen rusten in de middag?! Waarom zal ik dan zijn gelijk een ronddwalende bij de kudden van je gronden?”

De Sulamitische is gescheiden van haar geliefde en hij moet er nu zijn voor haar, geen tijd om de kudde te laten rusten. Zelf zou ze ronddwalend naar hem op zoek willen gaan, maar dat gaat niet, want Salomo zal haar niet laten gaan. Ze zit klem, tenminste dat denkt ze. Dit is een bekende situatie wanneer we beginnen onze eenheid in de geest te zien. We zijn in een situatie die ons niet bevalt en we zouden het graag door eigen initiatief willen veranderen. Wanneer we dit aan de Heer vragen, zal Hij zeggen:

“Ben je bereid hieraan te sterven?” Niet dat we niet zijn gestorven met Hem aan het kruis, maar ben ik bereid te sterven aan de illusie dat ik een onafhankelijk persoon ben. Het principe van de Heer is dat alles werkt vanuit het principe van dood en opstanding.

Haar intrede in de harem van Salomo was een beproeving en een verzoeking. Verzoeking richt zich altijd op het tijdelijke in plaats van op God. Wanneer we het tijdelijke en zichtbare in beeld hebben, is er beproeving. De overweging om rond te dwalen ligt altijd op de loer, maar geloof legt zich neer en rust in God. Wij zijn tot Zijn rust ingegaan, zoals de herder op de middag rust en wij moeten tot dezelfde rust ingaan (Hebr. 4:11). Het is vanuit deze rust dat we elke beproeving tegemoet treden in de wetenschap dat elke situatie Zijn situatie is. Het is vanuit dit principe van dood en opstanding dat de proactieve God van Israël in beweging komt en de Herder van de schapen opstaat en op zoek gaat naar het schaap dat Hem aanroept.

Het leven in geloof is de interactie tussen these en antithese, tussen geest en vlees, om tot de synthese van het kruis te komen. Het is dit proces waarmee de Sulamitische in aanraking komt en de situatie dwingt haar hoe hier mee om te gaan.

Dochters van Jeruzalem (koor):

*“Indien gij het niet weet, o, gij schoonste onder de vrouwen,
volg dan de sporen der schapen,
en weid uw geiten bij de verblijven der herders”* (Hooglied 1:8).

De uitdrukking “dochters van Jeruzalem” komen we voornamelijk tegen in het Hooglied (1:5; 2:7;3:5,10; 5:8,16; 8:4), waar ze verwijzen naar de meisjes die in de harem steeds in de omgeving van de Sulamitische verkeren. Deze meisjes zijn weer aan het woord en de reactie is onvriendelijk, waarmee hun relatie verder wordt gekenmerkt. Het is nog maar de vraag of zij de Sulamitische de mooiste onder de vrouwen vinden. Vrouwen die tot de aristocratie behoorden, hadden vaak een lichtere huidskleur (vgl. Jes. 3:16,17). De meisjes antwoorden spottend en ironisch op haar verlangen. Waarschijnlijk kijken ze op haar neer en vinden zij ook dat zij bij de schapen hoort. Twee keer wordt de Sulamitische de “schoonste onder de vrouwen” genoemd, in dit vers en in Hooglied 6:1: “Waarheen is uw geliefde gegaan, o schoonste der vrouwen? Waarheen heeft uw geliefde zich gewend? Want wij willen hem met u zoeken”. In beide gevallen zijn de meisjes aan het woord en zijn hun opmerkingen spottend en ironisch bedoeld.

De Hebreeuwse tekst geeft aanwijzingen dat de tekst erotisch spottend is bedoeld. De ‘sporen’ van de schapen zou dan door de meisjes bedoeld zijn als de ‘liefde’ of begeerte van de schapen, en de geiten verwijzen naar een tweevoud van ‘vrouwelijke bokjes’ die verwijzen naar haar borsten die te eten geven, waarmee liefkozingen zijn bedoeld. Een letterlijke Hebreeuwse vertaling luidt dan:

“Als je het (voor je-)zelf niet begrijpt, o mooiste temidden van de vrouwen!, ga dan naar buiten, naar de begeerte van het kleinvee, en laat jouw beide ‘vrouwelijke bokjes’ weiden bij de verblijfplaatsen van de herders!”

De meisjes zijn daarmee zo spottend en plastisch (onthoud dat Hooglied poëzie is!) dat de Sulamitische een verdere psychische dreun krijgt.

De les is dat er niets nieuws onder de zon is. De Sulamitische is een beeld van de gelovige die een pure liefde heeft voor de Heer, onze Herder. Geestelijke waarheden verbonden met een diepe liefde voor God, worden altijd met spot en onbegrip ontvangen. Onze Here werd bespot en wij ontkomen er ook niet aan. De reden van de spot is dat het woord van het kruis dwaasheid voor de wereld is. Sommige mannen in Athene spotten toen zij van Paulus hoorden van een opstanding van doden (Hand. 17:42). Het kruis is een aanstoot.

Wij zijn één in Christus door openbaring die van God Zelf komt. Daarom gooien we onze parels niet voor de zwijnen:

“Evenzo is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman, die schone parelen zocht. Toen hij een kostbare parel gevonden had, ging hij heen en verkocht al wat hij had, en kocht die” (Matt. 13:46).

“Geeft het heilige niet aan de honden en werpt uw paarden niet voor de zwijnen, opdat zij die niet vertrappen met hun poten en, zich omkerende, u verscheuren” (Matt. 7:6).

Hofdame (verzorgster):

*“Bij een merrie voor Farao’s wagens
vergelijk ik u, mijn liefste!
Bekoorlijk zijn uw wangen tussen de sieraden,
is uw hals in de snoeren.
Gouden sieraden zullen wij u maken met balletjes van zilver.
Zolang de koning aan zijn tafel is,
geeft mijn nardus zijn geur”* (Hooglied 1:9-12).

De hofdame die de Sulamitische verzorgt, vergelijkt haar met een merrie (NBG). Een andere vertaling is *“Op een merrie voor Farao’s wagen maak ik jou gelijkend, mijn zuster!”* Zij zal haar op een merrie doen lijken door alle sieraden en balletjes van zilver. De vraag is wie er in vers 12 aan het woord is. Is “mijn” nardus, de nardus van de Sulamitische? Nardusmirre was een kostbare parfum (Marc. 14:3), die alleen voorhanden was in bijvoorbeeld een harem. “Mijn” nardus is daarom de nardus van de verzorgster die zij de Sulamitische zal geven wanneer zij met koning Salomo aan tafel ligt. “Mijn liefste” heeft hier dan de betekenis van “mijn zuster” of “mijn vriendin”, zoals de verzorgster de Sulamitische noemt. Een tweede reden waarom vers 12 niet door de Sulamitische wordt gesproken, is dat zij niets geeft om die uiterlijke nardusmirre, maar dat haar geliefde voor haar een bundeltje mirre is (vers 13).

De nardus (Hooglied 1:12; 4:13-14), is een plant uit de familie van de valeriaan. De olie ervan werd meestal in albasten flesjes met nauwe halzen bewaard. Nardus ruikt heerlijk, maar smaakt bitter en scherp.

Sulamitische:

*Mijn geliefde is mij een bundeltje mirre,
rustend tussen mijn borsten.*

*Mijn geliefde is mij een tros van hennabloemen
in Engedi's wijngaarden. (Hooglied 1:13,14).*

De Sulamitische reageert op haar verzorgster, maar ze lijken langs elkaar heen te praten.. Voor haar is het niet een uiterlijke zaak, van een geur door mensen bereid, maar haar geliefde ZELF is haar geur. De nadruk op het uiterlijke versus het innerlijke is waar dit gesprek van de verzorgster en de Sulamitische in feite over gaat.

Het leven in Christus is, in het bijzonder in deze bedeling, een innerlijke zaak en daarom is het Hooglied een favoriet boek bij de mystici die op zoek zijn naar het wezen van onze organische relatie in Christus. Daarom zijn de mystici zo belangrijk voor de gemeente van Christus. Het grote geheimenis van het universum is God. De mystici benadrukken dat God niet gekend kan worden met ons natuurlijke verstand, maar in geest en in waarheid. De verlossing die God schenkt, is in essentie innerlijk. “Een Christus die niet in ons is, is een Christus die de onze niet is”, zeggen de mystici.

God is het centrum van alles en niets kan ons van Hem scheiden.

Twee keer zegt de Sulamitische: “*Mijn geliefde is ...*” Haar geur is een persoon. Zo zijn ook gelovigen een “*geur van Christus.*” De geur is een Persoon!

Mirre verwijst naar lijdende liefde en naar het kruis van Christus. Mirre is bitter. De Heer kreeg voor Zijn dood wijn vermengd met mirre. Engedi is de plaats in de woestijn waar David vluchtte. Een tros henna was klaarblijkelijk iets uitzonderlijks in wijngaarden in de woestijn. Haar herder was uitzonderlijk voor haar. Christus is ook uitzonderlijk voor ons. Wanneer we in Hem onze blijdschap zoeken, zullen andere zaken hun interesse verliezen.

Hofdame (verzorgster):

*Zie, gij zijt schoon, mijn liefste,
o, gij zijt schoon,
uw ogen zijn als duiven. (Hooglied 1:15).*

De verzorgster spreekt haar weer aan als “mijn liefste” in de zin van “mijn zuster”, “mijn vriendin”, en zoals ze later bevestigt, de Sulamitische onderscheidt zich in schoonheid van de andere meisjes. De verzorgster betreft schoonheid op het meisje, maar het meisje betreft schoonheid op haar herder, zoals het volgende vers laat zien. Het geheim is dat Christus het beeld vult.

Sulamitische:

*Zie, gij zijt schoon, mijn geliefde,
ja, heerlijk, en lommerrijk is onze legerstede,
de balken van ons huis zijn ceders
en onze panelen cypressen.
Ik ben een narcis van Saron, een lelie der dalen. (Hooglied 1:16,17; 2:1)*

Opnieuw wil de Sulamitische de blik niet op zichzelf richten, maar op haar geliefde herder. Zij is maar op één persoon gericht, haar herder. De geliefde herder staat in geestelijke zin voor onze Heer. Hier mag geen misverstand over bestaan om Hooglied te begrijpen. Keer op keer vergelijkt de Bijbel Christus met een herder (vgl. Ps. 23:1; Jes. 40:11; Joh. 10:11; Hebr. 13:20; 1 Petr. 2:25; 5:4). Heel de Bijbel getuigt van Christus, daarom ook het Hooglied (vgl. Joh. 5:39). Als Herder is Christus de Hoeder van onze zielen (1 Peter. 2:25) en daarom ook van de Sulamitische. Stap voor stap leert zij haar geestelijke lessen, want God is een God die een goed werk begint dat Hij tot het einde voortzet (Fil. 1:6).

Ze verlangt alleen maar naar de nabijheid van de herder, de omgang en de gemeenschap met haar herder. Haar blik is op hem gericht, maar ze zegt wel: “*Ik ben ...*” Het is echter een “*Ik ben ...*” met de blik op hem.

“*Ik ben een narcis van Saron, een lelie der dalen*”, zegt de Sulamitische. “Ik ben” is de grote uitdrukking voor ieder christen. ‘Ik ben’ gestorven en nu is Christus, de ‘IK BEN’, alles wie ‘ik ben’. Hij is mijn alles in mij. De narcis of roos van Saron was een bloem van het veld of van het dal. In Christus worden we een bloem vanuit de dood. Doornen en distels staan voor vruchteloosheid (vgl. Gen. 3:18; Hebr. 6:18). De narcis en lelie staan voor vrucht vanuit de dood en voor leven in Christus in een agnostische wereld.

Hooglied spreekt in geestelijke zin niet over onze bekering, maar over “gemeenschap” met God, over onze vereniging met Christus. De Sulamitische zal door de komende confrontatie met Salomo zich bewust worden dat de eenheid met haar geliefde herder op de proef zal worden gesteld. Geestelijk handelt Hooglied over het groeiende besef wie wij zijn, dat wij zijn verenigd tot één persoon, één in hart en één in geest (1 Cor. 6:17). Het is in de leerschool van Christus dat wij groeien in het besef dat Christus ons leven is. De volheid van Christus (Col. 2:9,10), is ons uitgangspunt waarin heiliging herkenning is, niet de toenemende aanpassing van ons gedrag. Heiliging is de herkenning en erkenning dat mijn identiteit van God is afgeleid. God is ‘IK BEN’ en daarom geldt voor de gelovige organisch ook ‘ik ben’. “*Ik ben het licht van de wereld*” (Matt. 5:14), omdat Jezus zegt “*IK BEN het licht van de wereld*” (Joh. 8:12).

Hofdame (verzorgster):

*Als een lelie tussen de distelen
zo is mijn liefste onder de jonge meisjes. (Hooglied 2:2).*

De verzorgster meent dit te begrijpen en zegt dat de Sulamitische zich in schoonheid en frisheid onderscheidt van de andere meisjes.

Sulamitische:

*Als een appelboom onder de bomen van het woud,
zo is mijn geliefde onder de jonge mannen.
In zijn schaduw begeer ik te zitten
en zoet is zijn vrucht voor mijn verhemelte.
Hij heeft mij gebracht naar het wijnhuis
en zijn banier over mij was de liefde.
Sterkt mij met rozijnenkoeken, verkwikt mij met appels,
want ik bezwijm van liefde.
Zijn linkerarm is onder mijn hoofd
en zijn rechterarm omvangt mij!
Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem,
bij de gazellen of bij de hinden van het veld:
wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet,
voordat het haar behaagt" (Hooglied 2:3-7).*

Nee, zegt de Sulamitische, ik ben niet geïnteresseerd mezelf met de andere jonge meisjes te vergelijken. Mijn geliefde onderscheidt zich van andere jonge mannen. Ik hoor bij hem en ik zit in zijn schaduw. Daarin ben ik te onderscheiden. Het wijnhuis kan in figuurlijke zin worden verstaan, zoals in Hooglied 1:2,4 en 4:10, waar liefkozingen meer worden gewaardeerd dan wijn.

Tenslotte richt zij zich heel specifiek tot de andere meisjes. Vol vervoering smeekt ze haar niet over te halen om van een ander te houden. De werkwoorden 'opwekken' en 'prikkelen' drukken in de Hebreeuwse tekst een grote intensiteit uit.

Salomo komt nog niet op het toneel. Hij staat voor de illusie van een onafhankelijk leven, het zelfbewustzijn waarin wij onszelf tot koning maken (1 Cor. 4:8), waarbij we vertrouwen op de schijnbare natuurlijke zekerheden van het zichtbare en het tijdelijke die geen substantie hebben. Zo wil Salomo, in geestelijke zin, zich expliciet doen gelden in het leven van de Sulamitische, maar hij komt pas in derde decor op het toneel.

Studievragen

1. Wie zijn de spelers in het eerste decor?
2. Hoe is de relatie tussen de Sulamitische en de andere spelers?
3. Hoe getuigt het eerste decor van Christus?
4. Wat voelde de Sulamitische zich?
5. Waaruit blijkt dat ze klem zit?
6. Hoe gaat ze hier mee om?
7. Wat spreekt je het meest aan in deze eerste fase van het Hooglied?